شاهد دوم از خود عروه

پس ببینید مسأله تردید در نیت و تردید در منوی در صفحه ۴۷۹ جلد پانزده جواهر به صراحت و بوضوح بیان شده. خب کجا تردید در منوی است؟ آن جایی که دو «ان» دارد؛ ان کان و ان کان. چرا؟ چون «ان» میگویید اگر اینطور است حتماً تالی بهدنبال آن میآید. و اگر آن فرض است حتماً آن تالی در آن میآید. پس در نیت جزم دارد. چون در قضیه استلزامیه شرطیه که تردید نیست. اگر این است حتماً این است و اگر آن است حتماً آن است. پس در نیت هم جازم هستم. آقای حکیم هم فرمودند. تردید کجا است؟ آن جایی است که خود من میگویم ای این ای آن. این مال من ای بارای زید ای بارای عمرو است. خب این تردید در نیت شد. این در فقه مطرح است و بوده. مرحوم سید در عروه دوحاشیهای، مسأله ششم، جلد چهارم صفحه ۱۵۸ میفرمایند:

> **(مسألة ۶): لو كان له مال غائب مثلا فنوى أنه إن كان باقيا فهذا زكاته، وإن كان تالفا فهو صدقة مستحبة صح بخلاف ما لو ردّد في نيته ولم يعين هذا المقدار أيضا فنوى أن هذا زكاة واجبة أو صدقة مندوبة فإنه لا يجزي[1]**

مرحوم سید هم خودشان این را گفتهاند. یعنی در کتاب الزکاة عروه تفاوت بین تردید در نیت با تردید در منوی بوضوح آمده است. اینجا عجیب و غریب شده که در فرض سوم روشن است که همان تردید در نیت نیست اما مرحوم سید بهعنوان تردید در نیت آن را در میکنند و در فرض چهارم آن را قربت مطلقه میکنند، برای اینکه تردید در نیت نیایید. بعد میگویند فی ذهنه کذا و بهعنوان تردید در منوی آن را سر میرسانند. این سؤالی است که به ذهنم عجیب آمد؛ آن هم از کسی مثل آسید محمدکاظم صاحب عروه. یعنی فرض سومی که ایشان فرمودند مظنه شبهه تردید در نیت نیست. چرا؟ بهخاطر اینکه من نمیگویم. خود فقه، فقها، محقق در شرایع در کتاب الزکاة این را مطرح کردهاند. پس چرا محقق در آن جا «صح» گفت و تردید در نیت ندانست و گفت «ان کان و ان کان»، اما در اینجا فرمود فالاشبه صحیح نیست؟! خب محقق که نگفت اشبه را به چه خاطر گفتم. محقق در اینجا که در تردید در نیت مشکلی ندارد. ایشان میگویند نص داریم که باید نیت شعبان و نیت مستحب بکنی که تو الآن نکردی. گفتی «ان کان و ان کان». این عرض من به محقق وارد نیست. اما به جناب سید وارد است. این سؤال من مطرح است که چطور شد شما فرضی را که از نظر ضوابط فقه –صاحب جواهر گفتند بالخلاف- شبهه تردید در نیت ندارد بهعنوان تردید در نیت خراب میکنید؟

---

[1] العروة الوثقی - جماعة المدرسین ج۴ ص۱۵۸

بازبینی #1
ایجاد شده 21 مه 2026 13:06:15 توسط ... .
به روزرسانی شده 21 مه 2026 13:07:08 توسط ... .